

Sähköistämistuen infowebinaari I

TEAMS 2.6.2022. klo. 13.00-14.30

Järjestäjinä: Työ- ja elinkeinoministeriö sekä Energiavirasto

Ohjelma

Avaus Työ- ja elinkeinoministeriö (teollisuusneuvos Juhani Tirkkonen)

Hallituksen esitys laiksi energiaintensiivisen teollisuuden sähköistämistuesta (teollisuusneuvos Juhani Tirkkonen)

Ehdotus valtioneuvoston asetukseksi energiaintensiivisen teollisuuden sähköistämistuesta (erityisasiantuntija Eriika Melkas)

Energiavirasto sähköistämistuen toimeenpanijana (asiantuntija Tiia Jyräsalo)

- tiimin esittäytyminen
- hakemiseen liittyvät aikataulut ja hakemisen tapa, todennus, etenemisen seuraavat askeleet ja myöhempi ohjeistus

Kysymyksiä, vastauksia ja keskustelua

Hallituksen esitys laiksi energiaintensiivisen teollisuuden sähköistämistuesta

INFO 2.6.2022
Juhani Tirkkonen, TEM

Työ- ja elinkeinoministeriö
Arbets- och näringsministeriet

Sisältö

- **Sähköistämistuen tavoite ja perusta**
- **Tukeen oikeutetut toimialat**
- **Tuen myöntämisen edellytykset**
- **Tuen määrän laskenta**
- **Tuen hakeminen**
- **Tuen käyttö**
  - Kehittämistoimen hyväksyttävät kustannukset
  - Tuenkäyttösuunnitelma
- **Tuen käytön raportointi**

Sähköistämistuen tavoite ja juridinen perusta

- **Uusi tukijärjestelmä, jota voi hakea ensimmäisen kerran syksyllä 2022 ja viimeisen kerran vuonna 2026**
- **Tuen tavoitteena on**
  1. estää hiilivuodon riskiä eli tuotannon siirtämistä EU:n ulkopuolelle
  2. ohjata toiminnanharjoittajia kehittämään tuotantoaan hiilineutraalimmaksi
    - Tuesta vähintään puolet tulee käyttää hiilineutraaliutta edistäviin kehittämistoimiin
- **Tukijärjestelmä perustuu**
  - komission valtioneuvoston päätöksistä tietyistä päästökauppajärjestelmään liittyvistä valtioneuvoston päätöksistä vuoden 2021 jälkeen 2020/C 317/04 ja kevään 2021 puoliväliriihessä Marinin hallituksen sopimasta kansallisesta tuen käytön vaatimuksesta
  - Lakiin energiantensiivisen teollisuuden sähköistämistuesta (eduskuntakäsittelyssä) ja valtioneuvoston asetukseen (ollut lausuntokierroksella)
- **Tukijärjestelmä edellyttää komission hyväksyntää (notifiointi)**
  - vuoropuhelu käynnissä ja komissio on jo hyväksynyt joidenkin maiden järjestelmiä

Tukeen oikeutetut toimialat valtioneuvoston päätöksen perusteella

- Sähköistämistukeen oikeutettuja toiminnanharjoittajia hieman yli 30 ja laitoksia n. 70
- Toimialoista keskeisimpiä ovat metsä-, metalli-, ja kemianteollisuuden alat

NACE -koodi	Toimialan nimi
14.11	Nahkavaatteiden valmistus
24.42	Alumiinin valmistus
20.13	Muiden epäorgaanisten peruskemikaalien valmistus
24.43	Lyijyn, sinkin ja tinan tuotanto
24.10	Raudan, teräksen ja rautaseosten valmistus
17.12	Paperin, kartongin ja pahvin valmistus
17.11	Massan valmistus
19.20	Jalostettujen öljytuotteiden valmistus
24.44	Kuparin tuotanto
24.45	Muiden värimetallien tuotanto
20.16.40.15	Polyetyleniglykolit ja muut polyeetterialkoholit alkumuodossa
24.51	Raudan valu
23.14.12.10	Lasikuitumatot
23.14.12.30	Lasikuituhutlevyt
20.11.11.50	Vety
20.11.12.90	Epäorgaaniset epämetallien happiyhdisteet

- Toimialalistaus muuttunut hieman aiemmin sovelletusta

Tuen myöntämisen edellytykset

1. Energiatehokkuuskatselmusvelvoite

- **Toiminnanharjoittajan tulee olla tehnyt energiatehokkuuslain mukainen energiakatselmointi**
  - joko itsenäisenä katselmuksena tai sertifioidun energianhallintajärjestelmän tai ympäristöasioiden hallintajärjestelmän, esim. EU:n ympäristöasioiden hallinta- ja auditointijärjestelmän (EMAS), puitteissa

2. Valtiontukisuuntaviivojen vähähiilisyttä edistävä ehto:

- a) Hallituksen esitykseen sisältyvä: Toiminnanharjoittajan laitosten, joiden tietojen perusteella tukea haetaan, yhteenlasketusta sähkönkulutuksesta vähintään 30 prosenttia tulee olla hiilettömillä lähteillä tuotettua sähköä (tai)
  - **Komission tulkinnan mukaan markkinasähköä ei huomioida, vaan ainoastaan oma tuotanto, alkuperätakuut, PPA:t tai vastaavat sopimukset.**
- b) **Ei varmaa:** Eduskunta pohtii pitäisikö tähän ottaa rinnalle vielä muita vaihtoehtoisia mahdollisuuksia. Näitä ovat päästökaupan ilmaisjakoon perustuvien vertailuarvojen alittuminen ja energiakatselmukseen sidotut toimet

3. Laitoksen on oltava toiminnassa tukea myönnettäessä

4. Yritys ei ole ns. vaikeuksissa oleva yritys

5. (tukea ei myönnetä pakotelistalla olevalle)

Tuen määrän laskenta

Laitoksen tiedot

- Tuki määräytyy toiminnanharjoittajan määräysvallassa olevan, Suomessa sijaitsevan, tukikelpoista tuotetta tuottavan laitoksen tuotanto- ja/tai sähkönkulutustietojen perusteella
- Laskukaava huomioi myös muita parametrejä, jotka ovat EU-laajuisia/kansallisia

Tarkasteluvuodet 2021-2025

- Tuki lasketaan vuosittain hakuvuotta edeltävän kalenterivuoden eli tarkasteluvuoden tietojen perusteella.
- Ensimmäinen tarkasteluvuosi on 2021 ja viimeinen 2025.

Budjettikatto ja tuki-intensiteetti

- Tuen vuosittainen budjettikatto on 150 miljoonaa euroa ja tuki-intensiteetti 25 prosenttia.
- Jos vuosittain haetun tuen kokonaismäärä ylittää 150 miljoonaa euroa, niin Energiavirasto määrittää tuki-intensiteetin siten, että budjettikatto ei ylitä.

Tuen määrä perustuu päästökaupan välillisiin kustannuksiin eli päästökaupasta aiheutuvaan sähkön hinnan nousuun. HE, s.11: Valtiontukisuuntaviivoissa määritellyt, esityksessä sovellettavat laskentakaavat kuvaavat laskennallisesti päästökaupasta aiheutuvaa kustannusta kulutetussa sähkössä. Energiavirasto vastaa tuen määrän laskennasta.

Tuen käyttöehto

- **Toiminnanharjoittajan tulee käyttää tuesta vähintään 50 prosenttia kehittämistoimeen**, joilla toiminnanharjoittaja kehittää tuotantoaan hiilineutraalimmaksi Suomessa
- Toimet voivat kohdistua esimerkiksi kasvihuonekaasupäästöjen vähentämiseen, energiankäytön tehostamiseen, uusiutuvan energian käytön lisäämiseen ja toiminnan sähköistämiseen
  - Hyväksyttävillä kustannuksilla tarkoitetaan kustannuksia, jotka aiheutuvat toiminnanharjoittajalle kehittämistoimeen liittyvästä investoinnista, hankinnasta, uusiutuvan energian hankinnasta (Edelliset laitoksella), tutkimus- ja kehittämistoiminnasta (Suomessa) tai näiden yhdistelmästä.
- Toiminnanharjoittajalla voi käyttää tuen yhteen tai useampaan kehittämistoimeen
- Tuki tulee kohdistaa kustannuksiin, jotka ovat muodostuneet sähköistämistukilain voimaantulon jälkeen
- Kehittämistoimista syntyviin kustannuksiin, joihin tukea käytetään, ei tule kohdistua valtiontuiksi katsottavia tukia, kuten esimerkiksi energiatukea
- Tuki tulee käyttää kehittämistöimiin viimeistään 31.12.2028

Tuen hakemisesta

- Tukihakemus tulee toimittaa Energiavirastolle tarkasteluvuotta seuraavana vuonna. Tarkasteluvuotta 2021 koskeva tukihakemus on toimitettava 2022.
  - **Aikataulu tulee olemaan erittäin tiivis 2022 osalta syksyllä**
  - Tämänkin jälkeen tulee varautua vuosittaiseen hakemiseen
- Toiminnanharjoittajan tulee toimittaa tukihakemus Energiaviraston ylläpitämän sähköisen asiointijärjestelmän kautta. (Tarvittaessa tukihakemus voidaan toimittaa myös muutoin kuin sähköisen asiointijärjestelmän kautta.)

Tuenkäyttösuunnitelma

- Tuenkäyttösuunnitelmassa toiminnanharjoittaja kuvailee, miten se suunnittelee käyttävänsä vähintään 50 prosenttia tuesta kehittämistoimeen/iin, joilla se kehittää teollista tuotantoaan hiilineutraalimmaksi
- Toiminnanharjoittaja voi ennakoida tuen määrän kaikilta vuosilta ja tehdä suunnitelman ennakoidun kehittämistoimiin käytettävän tuen määrän perusteella
- Toiminnanharjoittajan tulee tehdä tuenkäyttösuunnitelma, kun tukea on myönnetty ensimmäisen kerran
- Suunnitelma tulee toimittaa Energiavirastolle tuen myöntämivuotta seuraavan vuoden loppuun mennessä TESSAn (sähköinen asiointijärjestelmä) kautta
- Toiminnanharjoittajalla on oikeus muuttaa tuenkäyttösuunnitelmaa
- Tuenkäyttösuunnitelmaa tulee muuttaa, jos kehittämistoimi muuttuu merkittävästi tai toiminnanharjoittaja lisää suunnitelmaan uuden kehittämistoimen tai korvaa kehittämistoimen toisella kehittämistoimella
- Energiavirasto antaa päätöksen tuenkäyttösuunnitelmasta ja muutetusta tuenkäyttösuunnitelmasta

Tuen käytön raportointi

- **Toiminnanharjoittajan on toimitettava Energiavirastolle selvitys tuen käytöstä käyttösuunnitelmassa hyväksytyihin kehittämistoimiin viimeistään 30 päivänä kesäkuuta 2029.**

